

सानुनासिकः -का -कं, सानुसारः -रा -रं; 'the nasal dot', अनुसारः, अनुनासिकः।

NASAL, a. (Letter) अनुनासिकं, सानुनासिकं, अनुनासिकवर्णः।

NASTILY, adv. कुसितं, अशुद्धं, मलिनं, समलं, समालिखं, गहिर्तं।

NASTINESS, s. मालिख्यं, मलिनता, समलता, मलं, अमेधता, कुसितत्वं, गहिर्तत्वं, अशुद्धता, अपवित्रता, गहिर्ता, गहिर्तत्वं, बीभत्सजनकता।

NASTY, a. मलिनः -ना -नं, समलः -ला -लं, मलवान् -वती -वत् (तु), अशुद्धः -डा -डं, अमेधः -ध्या -धं, कुसितः -ता -तं, गहिः -घी -घं, गहिर्तः -ता -तं, बीभत्सजनकः -का -कं, अपवित्रः -चा -चं; 'nasty conversation', कुसितवाक्यं।

NATAL, a. जन्मसङ्घन्धि -न्धिनी &c., जन्मविषयः -या -यं, जन्म in comp.; as, 'natal day', जन्मदिवसः; 'natal country', जन्मभूमिः f.

NATATION, s. (Swimming) तरङ्गं, सनरङ्गं, त्रयः -वनं।

NATION, s. जातिः f, लोकः, जनपदः, प्रजा, वंशी, जनता, देशः, विषयः, राष्ट्रं, देशजनः, देशलोकः, देशवासिनः m. pl., राष्ट्रनिवासिनः, विश्वेश्वरदेशजनता।

NATIONAL, a. (Pertaining to a nation) देशिकः -की -कं, देशीयः -या -यं, देश्यः -य्यो -य्यं, देशी -श्विनी -श्वि (तु), जातीयः &c., राष्ट्रीयः &c., राष्ट्रिकः -की -कं, राष्ट्रियः -या -यं, देश in comp.; 'national custom', देशव्यवहारः, देशाचारः; 'national law', देशधर्मः, जनपदधर्मः; 'national calamity', राष्ट्र, उपातः.—(Proud of one's own country) स्वदेशाभिमाना -निनी -नि (तु), स्वलोकाभिमाना &c., स्वराष्ट्राभिमाना &c.; 'national pride', देशाभिमानः.—(General) सामान्यः -या -यं, सर्वसामान्यः &c., साधारणः -शी -शं, सर्वजनियः -या -यं।

NATIONALITY, s. स्वदेशाभिमानिता, स्वलोकाभिमानः, स्वराष्ट्राभिमानं।

NATIONALLY, adv. जातिवत्, लोकवत्, देशधर्मावसारं, सामान्यवत्।

NATIVE, a. (Produced by nature, not artificial) सहजः -जा -जं, स्वाभाविकः -की -कं, स्वावसिद्धः -डा -डं, स्वावजः -ना -नं, प्रकृतियः -स्या -स्यं, प्राकृतः -ती -तं, स्वयङ्कृतः -ता -तं, अकृत्रिमः -मा -मं, सांख्यिकः -की -कं; 'native salt', स्वयङ्कृतं कपूरलवणं. See NATURAL.

(Indigenous, not foreign) देशजः -जा -जं, देशोद्भवः -वा -वं, देशोत्पन्नः -चा -चं, स्वदेशजः &c., देशीयः -या -यं, देशिकः -की -कं.—(Conferred by birth) जन्मप्राप्तः -मा -मं, जन्मसिद्धः -डा -डं, जन्माजितः -ता -तं.—(Natal) जन्म in comp., स in comp.; 'native country', जन्मभूमिः f, जन्मदेशः, जन्मवसुधा, स्वभूमिः f, स्वराष्ट्रं, स्वविषयः, स्वदेशः, मूलयातनं, अभिजनः; 'native place', जन्मस्थानः।

NATIVE, s. देशजः, देशोद्भवः, देशजातः, देशीयलोकः, देशीयजनः, देशलोकः, देशजनः, देशवासी m. (तु), राष्ट्रीयलोकः।

NATIVITY, s. जन्म n. (तु), जातिः f, उत्पत्तिः f, उद्भवः, सम्भवः, जनिता m. (तु); 'astrological calculation of nativity', जातकं; 'astrological record of it', जन्मपत्र -पत्रिका; 'month of one's nativity', जन्मासः; 'name given at it', जन्मानाम n. (तु), नवचन्द्रनाम; 'star of one's nativity', जन्मनक्षत्रं; 'sign', जन्मराशिः m., जन्मलग्नं।

NATRON, s. सर्जिन् f, सर्जिका, सर्जिकाधारा, सृजिकाधारा, धारा, कापोतः, शीघ्रचैलः, घुमिका, सुखिचर्यकः—

NATTY, a. विनोतः -ता -तं, परिशुषणच्छदः -दा -दं।

NATURAL, a. (Pertaining to nature, effected by nature, innate, not acquired) स्वाभाविकः -की -कं, प्राकृतिकः -की -कं, नैसर्गिकः -की -कं, सांख्यिकः -की -कं, स्वावसिद्धः -डा -डं, प्रकृतियः -स्या -स्यं, सहजः -जा -जं, साहजिकः -की -कं, सहजातः -ता -तं, अनर्थातः -ता -तं, निजः -जा -जं, स्वजः &c., अनर्थातः &c., स्वावजः &c., निजजनः &c., अनर्थातः -जा -जं, स्वयङ्कृतः -ता -तं, स्वः -स्या -स्यं, प्रकृतियः -स्या -स्यं, सांख्यिकः -की -कं, भाषिकः -की -कं, प्राकृतः -ती -तं, सौख्यिकः -की -कं, अकृतमित्रः, प्राकृतमित्रः; 'natural enemy', सहजातिः m.—(According to nature) भावानुगः -गा -गं, स्वाभावानुगः &c., भावानुलोमः -मा -मं, स्वावयोयः -ग्या -ग्यं, स्वाभावानुसारी -रिणी &c., अनुलोमः -मा -मं, प्रकृतानुलोमः &c.—(According to the natural course, regular, proper) यथायोग्यः -ग्या -ग्यं, योग्यः &c., यथाक्रमः -मा -मं, यथामार्गः -गी -गी, यथासुक्तः -क्ता -क्तं, यथान्यायः -या -यं.—(Not artificial) अकृत्रिमः -मा -मं, अकृतकः -का -कं, अचलकृतः -ता -तं, अप्रतिविधानः -ता -नं, देवनिर्मितः -ता -तं; 'natural cave', देवखाना.—(Not forced, easy, unaffected) अङ्गितः -धा -धं, अप्रतिप्रयत्नकृतः -ता -तं, सुलभः -भा -भं, अविलिखितः -ता -तं, वैलस्यहीनः -ना -नं.—(According to reality, true) यथायथः -यथा -यं, सत्यः -त्या -यं, अकृत्रिमः -मा -मं, सरलः -ला -लं, प्रकृतः -ता -तं.—(Illegitimate) अनैरसः -सी, उपस्त्रीजातः -ता, नाजः -जा, अप्रतिविधानः -ता, पित्रातः -ता.—(Coming at the right time) यथाकालः -ला -लं, कालिकः -की -कं, कालोपयुक्तः -क्ता -क्तं, कालभूतः -ता -तं, जनपधानी -तिनी &c.; 'natural death', सुमरणं.—(In Astronomy) यथातः -ती -नं; 'natural day', साधनदिनं, अहोरात्रं; 'natural form', स्वरूपः; 'natural temperament', जन्मस्वभावः, जन्मप्रकृतिः, स्वाभावः; 'natural history', स्वावरज्जन्मविद्या स्वावरज्जन्मशास्त्रं, जडाजडविद्या; 'natural philosophy', पदार्थविज्ञानं, पदार्थशास्त्रं।

NATURAL, s. (Idiot) यथानातः, जडः, मूढः, मूढबुद्धिः m.

NATURALIST, s. स्वावरज्जन्मविद्याज्ञः, स्वावरज्जन्मविज्ञानी m. (तु), पदार्थविज्ञानी m., पदार्थशास्त्रज्ञः।

NATURALIZATION, s. देशनायिकाभिरादनं, देशिकाधिकारप्रातिपादनं।

To NATURALIZE, v. a. देशनायिकाभिरादा, देशीयं यां कृ, देशिकं -कां कृ.—(Render familiar) अभ्यस्त (c. 4. -स्यति -सितुं), अभ्यासेन सुगमं -मां कृ।

NATURALLY, adv. (According to nature) स्वाभावतः, स्वाभावेन -वात्, प्रकृतिवत्, प्रकृत्य, भावतः, स्वाभावानुसारं, जातिवत्, जन्मतः, गुणवत्।

—(Regularly, according to the proper course) यथाक्रमं, यथायोग्यं, यथामार्गं.—(Not affectedly) यथायथं, अवैलस्यं.—(Not forcedly) अङ्गितं, अचलकृतं, सहजगता, सहजशक्त्या.—(Spontaneously) स्वतः, स्वयं; 'done naturally', स्वयङ्कृतः -ता -तं; 'very naturally', स्वाभावतः।

NATURALNESS, s. स्वाभाविकत्वं, प्राकृत्य, सहजत्वं, अकृत्रिमता.—(Conformity to reality) यथायथता, यथातथ्यं, सत्यता, अवैलस्यं, सरलता, सारव्यं।

NATURE, s. (The goddess who is the material cause of the world and all created things. According to the Hindu mythology this goddess is unreal, and identified with Mâyâ or Illusion. and sometimes with the Śakti or personified energy, or wife of a deity. She is in an especial manner the prototype of the female sex. Hence the following names for her) प्रकृतिः f, माया, महामाया, चादिमाया, मायादेवी, प्रपानं, शक्तिः f, चादिशक्तिः f, लिङ्गं, ऋषिबा, दुर्गा, लक्ष्मी f; 'the illusion practised by nature', मायात्रालं; 'sleight of nature', मायालापः.—(Essence, essential properties which constitute a thing) भावः, स्वाभावः, प्रकृतिः f,

—तं, निजः -जा -जं, स्वजः &c., अनर्थातः &c., स्वावजः &c., निजजनः &c., अनर्थातः -जा -जं, स्वयङ्कृतः -ता -तं, स्वः -स्या -स्यं, प्रकृतियः -स्या -स्यं, सांख्यिकः -की -कं, भाषिकः -की -कं, प्राकृतः -ती -तं, सौख्यिकः -की -कं, अकृतमित्रः -ता -तं, सौख्यिकः -की -कं; 'natural friend', सहजमित्रं, प्राकृतमित्रं; 'natural enemy', सहजातिः m.—(According to nature) भावानुगः -गा -गं, स्वाभावानुगः &c., भावानुलोमः -मा -मं, स्वावयोयः -ग्या -ग्यं, स्वाभावानुसारी -रिणी &c., अनुलोमः -मा -मं, प्रकृतानुलोमः &c.—(According to the natural course, regular, proper) यथायोग्यः -ग्या -ग्यं, योग्यः &c., यथाक्रमः -मा -मं, यथामार्गः -गी -गी, यथासुक्तः -क्ता -क्तं, यथान्यायः -या -यं.—(Not artificial) अकृत्रिमः -मा -मं, अकृतकः -का -कं, अचलकृतः -ता -तं, अप्रतिविधानः -ता -नं, देवनिर्मितः -ता -तं; 'natural cave', देवखाना.—(Not forced, easy, unaffected) अङ्गितः -धा -धं, अप्रतिप्रयत्नकृतः -ता -तं, सुलभः -भा -भं, अविलिखितः -ता -तं, वैलस्यहीनः -ना -नं.—(According to reality, true) यथायथः -यथा -यं, सत्यः -त्या -यं, अकृत्रिमः -मा -मं, सरलः -ला -लं, प्रकृतः -ता -तं.—(Illegitimate) अनैरसः -सी, उपस्त्रीजातः -ता, नाजः -जा, अप्रतिविधानः -ता, पित्रातः -ता.—(Coming at the right time) यथाकालः -ला -लं, कालिकः -की -कं, कालोपयुक्तः -क्ता -क्तं, कालभूतः -ता -तं, जनपधानी -तिनी &c.; 'natural death', सुमरणं.—(In Astronomy) यथातः -ती -नं; 'natural day', साधनदिनं, अहोरात्रं; 'natural form', स्वरूपः; 'natural temperament', जन्मस्वभावः, जन्मप्रकृतिः, स्वाभावः; 'natural history', स्वावरज्जन्मविद्या स्वावरज्जन्मशास्त्रं, जडाजडविद्या; 'natural philosophy', पदार्थविज्ञानं, पदार्थशास्त्रं।

NATURAL, s. (Idiot) यथानातः, जडः, मूढः, मूढबुद्धिः m.

NATURALIST, s. स्वावरज्जन्मविद्याज्ञः, स्वावरज्जन्मविज्ञानी m. (तु), पदार्थविज्ञानी m., पदार्थशास्त्रज्ञः।

NATURALIZATION, s. देशनायिकाभिरादनं, देशिकाधिकारप्रातिपादनं।

To NATURALIZE, v. a. देशनायिकाभिरादा, देशीयं यां कृ, देशिकं -कां कृ.—(Render familiar) अभ्यस्त (c. 4. -स्यति -सितुं), अभ्यासेन सुगमं -मां कृ।

NATURALLY, adv. (According to nature) स्वाभावतः, स्वाभावेन -वात्, प्रकृतिवत्, प्रकृत्य, भावतः, स्वाभावानुसारं, जातिवत्, जन्मतः, गुणवत्।

—(Regularly, according to the proper course) यथाक्रमं, यथायोग्यं, यथामार्गं.—(Not affectedly) यथायथं, अवैलस्यं.—(Not forcedly) अङ्गितं, अचलकृतं, सहजगता, सहजशक्त्या.—(Spontaneously) स्वतः, स्वयं; 'done naturally', स्वयङ्कृतः -ता -तं; 'very naturally', स्वाभावतः।

NATURALNESS, s. स्वाभाविकत्वं, प्राकृत्य, सहजत्वं, अकृत्रिमता.—(Conformity to reality) यथायथता, यथातथ्यं, सत्यता, अवैलस्यं, सरलता, सारव्यं।

NATURE, s. (The goddess who is the material cause of the world and all created things. According to the Hindu mythology this goddess is unreal, and identified with Mâyâ or Illusion. and sometimes with the Śakti or personified energy, or wife of a deity. She is in an especial manner the prototype of the female sex. Hence the following names for her) प्रकृतिः f, माया, महामाया, चादिमाया, मायादेवी, प्रपानं, शक्तिः f, चादिशक्तिः f, लिङ्गं, ऋषिबा, दुर्गा, लक्ष्मी f; 'the illusion practised by nature', मायात्रालं; 'sleight of nature', मायालापः.—(Essence, essential properties which constitute a thing) भावः, स्वाभावः, प्रकृतिः f,